

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

23. märtsil 2009.a.

Kohus	Harju Maakohus Kentmanni kohtumaja
Kohtukoosseis	Kohtunik Reet Laasmaa
Otsuse tegemise aeg ja koht	23. märtsil 2009.a. Tallinnas
Tsiviilasja number	2-08-29958
Tsiviilasi	AL(elukoht XXX, isikukood XXX) hagi S K í (elukoht XXX, isikukood XXX) vastu lapse põlvnemise tuvastamiseks ja elatise saamiseks lapse ülalpidamiseks tagasiulatuvalt ühekordse maksena summas 21 600 krooni ning igakuiselt elatist summas 2 175 krooni kuni lapse täisealiseks saamiseni
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja A Lja tema volitatud esindaja S Suhhorukov; kostja S K ja tema volitatud esindaja V Kosteitšuk.
Kohtuistungi toimumise aeg	18. veebruaril 2009.a.

RESOLUTSIOON:

Rahuldada AL hagi S K í vastu lapse põlvnemise tuvastamiseks ja elatise saamiseks lapse ülalpidamiseks tagasiulatuvalt ühekordse maksena summas 21 600 krooni ja alates hagi esitamisest igakuiselt elatist summas 2 175 krooni kuni lapse täisealiseks saamiseni.

Lugeda tuvastatuks, et XXX.a. sündinud AJ ML(ik. XXX) põlvneb S K íst (ik. XXX) ning S K on XXX.a. sündinud AJ ML bioloogiline isa.

Välja mõista S K ílt AL kasuks igakuise elatusrahana 2 175 (kaks tuhat ükssada seitsekümmend viis) krooni XXX.a. sündinud tütar AJ ML ülalpidamiseks kuni tütre täisealisuseni XXX.a. alates hagi esitamisest Harju Maakohtule 10.07.2008.a.

Lõpetada menetlus AL hagis S K í vastu elatise nõudes tagasiulatuvalt perioodil 01.07.2007.a. – 01.07.2008.a. summas 21 600 krooni seoses hageja loobumisega sellest.

Kohtukulude jaotus

Asja menetluskulud jätta täies ulatuses S K´i kanda.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsuse peale on õigus edasi kaevata apellatsiooni korras Tallinna Ringkonnakohtusse 30 päeva jooksul kohtuotsuse teatavaks tegemisest 23.03.2009.a. Harju Maakohtu Kentmanni kohtumaja tsiviilkantselei kaudu.

Hagi aluseks olevad asjaolud ja hageja nõuded

Harju Maakohtule 10.07.2008.a. esitatud hagiavalduse kohaselt palub hageja AL kohtul tuvastada lapse AJML(ik. XXX) põlvnemine tema bioloogilisest isast – kostja S K´ist, kes ei olnud abielus lapse emaga, eesmärgiga tuvastada asjaolud, mis võimaldavad pidada kostjat lapse isaks vastavalt Perekonnaseaduse §-le 42 ning on õiguslikuks aluseks lapse sünniaktis isa kohta tehtud kande muutmiseks sama seaduse §-i 125 alusel.

Kostja lapse bioloogilise isana keeldub vabatahtlikult DNA ekspertiisi tegemisest ning hageja taotleb kohtul määrata asjas kohtuekspertiis lapse põlvnemise tuvastamiseks kostjast vastavalt TsMS §-le 300.

Hageja palub kohtul välja mõista kostjalt elatis lapse ülalpidamiseks tagasiulatuvalt alates 01.07.2007.a. – 01.07.2008.a. ühekordse maksena summas 21 600 krooni põhjusel, et kostja ei täitnud vanemana oma kohustusi lapse AJMLsuhtes ning välja mõista kostjalt alates hagi esitamisest kohtule igakuiselt elatis summas 2 175 krooni kuni lapse täisealiseks saamiseni.

Kõik asja menetluskulud palub hageja jätta kostja kanda.

Kostja vastuväited hagile

Kostja oma kirjalikus vastuses hagile 05.11.2008.a. hagi õigeks ei võta. Kostja ei soovi esitada vastuhagi. Kostja vastuväidete kohaselt hageja laps AJMLon sündinud XXX.a. XXX.

Harju Maakohtu otsusega 02.05.2008.a. tsiviilasjas nr. 2-08-1171 tunnistati ebaõigeks lapse sünniaktis isa KJL kohta tehtud kanne. Kostja aga leiab, et lapse isaks on KJL ning kostja ei tunnista lapse põlvnemist temast. Hageja poolt asjas esitatud dokumentidest nähtub, et laps oli eostatud ajal, mil hageja oli abielus KJL´ga. Juhul, kui siiski selgub, et laps põlvneb kostjast, on tal elatise nõude suhtes vastuväited. Hageja nõuab elatist summas 2 175 krooni kuus ning lisaks nõuab hageja kostjalt tagasiulatuvalt elatist ühekordse maksena kokku 21 600 krooni ajavahemiku eest 01.07.2007.a. - 01.07.2008.a. Hageja ei ole oma hagi ära märkinud lapse vajaduste loetelu. Samuti pole hageja selgitanud oma varalist seisundit.

Kostja arvates on elatise väljamõistmine kostjalt tagasiulatuvalt põhjendamatu, sest kostja isadus on siiani tuvastamata. Kostja ei teadnudki, et laps võiks temast põlvneda. Kostja on seisukohal, et elatist saab temalt nõuda alles siis ja sellest hetkest, mil tuvastatakse tema isadus lapse suhtes.

Kostjal on oma perekond ning kostja ülalpidamisel on tema lapsehoolduspuhkusel olev abikaasa ja kostja väike laps. Kostja igakuine sissetulek on 5 000 krooni kuus. Kostja taotleb hageja nõude vähendamist seoses asjaoluga, et kostja laps on elatise väljamõistmise korral varaliselt vähem kindlustatud kui elatist saav laps. Käesolevaga taotleb kostja enda vabastamist elatise võlgnevuse tasumisest.

Kostja täiendavast vastusest hagile 28.01.2009.a. nähtub asjaolu, et kostja igakuine sissetulek

on 5 000 krooni. 01.02.2008.a. sündis tema perekonda laps. Kostja perekond elab XXX korteris. Korterit ostis kostja 2006.a., võttes selleks pangalaenu. Laenu tagastamiseks on ta kohustatud maksma 4 800 krooni kuus. Kostja on püüdnud leida lisatööd, kuid antud olukorras on see osutunud võimatuks. Kostja igakuistele kuludele (sh. kulud imikule ja laenukoormus) lisanduvad ka kommunaalkulud 2 000 – 3 000 krooni kuus. Seetõttu on toimetulekuks kostja sunnitud laenama raha tuttavatelt ja sugulastelt. Kostja mõistab, et ta on kohustatud oma last ülal pidama ega keeldu selle kohustuse täitmisest, kuid tema varaline seisund ei võimalda lapsele elatiseks 2 175 krooni maksmist. Kostja taotleb kohtult elatise väljamõistmist alla hageja nõutud elatise summa ning elatise võlgnevuse tasumisest vabastamist.

Kohtuistungil kinnitas kostja kohtule, et tal on võimalik lapse ülalpidamiseks maksta elatist 1 000 krooni kuus.

Maakohtu otsuse põhjendused ja kohaldatav seadus

Kohus leiab, et hagi lapse põlvnemise osas kuulub rahuldamisele ning hageja elatise nõue kuulub samuti rahuldamisele summas 2 175 krooni kuus alates hagi esitamisest kohtule, ning seda lähtudes alljärgnevaist asjaoludest.

Perekonnaseaduse §-i 38 lg. 1 kohaselt vanemate ja laste vastastikused õigused ja kohustused tulenevad laste põlvnemisest, mis on tõendatud seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg. 3 kohaselt laps põlvneb isast, kes on tema eostanud. Selle seaduse tähenduses loetakse lapseks alaealist isikut.

Perekonnaseaduse §-i 42 lg. 1 kohaselt kui lapse vanemad ei ole omavahel abielus ja lapse põlvnemist ei ole võimalik kindlaks teha, võib põlvnemist isast tuvastada kohtus ema. Sama paragrahvi lg. 2 kohaselt põlvnemise isast tuvastab kohus asjaolude alusel, mis võimaldavad meest lapse isaks pidada.

Kohus määras hageja taotlusel asjas 06.11.2008.a. molekulaargeneetilise ekspertiisi, mis viidi läbi Eesti Kohtuarstliku Ekspertiisibüroo poolt ning ekspertiisiakt on koostatud 02.12.2008.a.

Ekspertiisi arvamuse kohaselt tuvastasid eksperdid, et DNA analüüsi tulemuste alusel ei ole välistatud S K 'i isadus AJMLsuhtes. Antud uurimistulemuste kohaselt on S K 'i isaduse indeksi kohaselt tõepärane, et S K on AJML bioloogiline isa. Tõenäosus, et S K on AJMLbioloogiline isa, on 99,9999996 %-i. Ekspertiisi arvamuse kohaselt DNA analüüsi tulemuste alusel arvab ekspert, et S K (ik. XXX) isadus AJML(ik. XXX) suhtes ei ole välistatud ning S K saab väga suure tõenäosusega olla AJML bioloogiline isa.

Kohus leiab, et eksperdiarvamust tuleb käsitleda kui usaldusväärset tõendit, tõendamaks AJML põlvnemist S K 'ist. Kostja S K ei ole asjas vastupidist kohtule tõendanud ning on eksperdiarvamuse seadnud kohtuistungil esitatud paljasõnalise vastuväitega kohtu arvates põhjendamatult kahtluse alla.

Seega tuleb XXX.a. sündinud AJML lugeda kohtu arvates põlvnenuks S K 'ist, kes on suure tõenäosusega tema bioloogiline isa.

Kohtuistungil S K siiski lõpuks tunnistas kohtule, et XXX.a. sündinud tütar AJML põlvneb temast – S K 'ist ning kinnitas antud asjaolu oma allkirjaga kohtuistungil protokolllis.

Seega hageja nõue kostja vastu lapse põlvnemise tuvastamiseks on esitatud kohtule õiguslikul alusel ja on põhjendatud nõue ning kuulub rahuldamisele.

Perekonnaseaduse § 49 kohaselt on vanematel oma laste suhtes võrdsed õigused ja kohustused. Seaduse mõtte kohaselt on seega mõlemad vanemad kohustatud kandma ka oma alaealise lapse ülalpidamiskulusid.

Hageja on kohtule selgitanud asjaolu, et kostja on tegelikkuses olnud kogu aeg teadlik sellest, et ta on AJ ML bioloogiline isa. Kostja pole seda vabathlikult tunnistanud ning hagejal puudus

raha, et kohtusse vastava hagiga pöörduda. Kostja ei ole lapse ülalpidamise kohustust siiani kunagi ka täitnud.

Hageja arvestuse kohaselt on lapse ülalpidamiseks vajalikud kulud kuus 5 260 krooni, seega peaks kostja kandma lapse kuludest 2 630 krooni. Hageja arvates on kostja varaliselt paremini kindlustatud kui on seda hageja. Hageja saab vaid laste- ja eluasemetoetust kokku 5 700 krooni kuus. Hageja abikaasa küll töötab, kuid saab miinimumpalka. Hageja maksab ka pangalaenu ning korter, kus perekond elab, on seatud laenu tagatiseks.

Kostja leiab, et hageja kulutused lapse ülalpidamiseks on ülepaisutatud. Kostja seletuse kohaselt on tal võimalik lapse ülalpidamiseks maksta 1 000 krooni kuus põhjusel, et kostjal on küll oma firma, kuid selles majandustegevust ei toimu rahaliste vahendite puudumise tõttu. Kostja andis kohtuistungis protokollis oma allkirja selle kohta, et tal on võimalik oma tütre ülalpidamiseks maksta elatist vaid 1 000 krooni kuus. Kostja seletuse kohaselt ta oma lapse emaga abielus ei ole. Tema elukaaslane saab vanemahüvitist ja lapsetoetust 4 000 krooni kuus. Kostjal on tõepoolest kaks kodulooma - koer ja kass. Koer on Yorkshire'i terjer ning tal olid esimesed kutsikad. Sündis 4 kutsikat ning hageja sai sellest 10 000 krooni tulu. Kostjal on ka kass (Sfinks), kellel oli 3 poega ning need ei maksa ka rohkem kui 3 000 krooni 1 kassipoeg. Samas raha, mida kostja nende kutsikate ja kassipoegade müügist saab, on juba ära kulutatud nende ülalpidamiseks.

Perekonnaseaduse §-i 61 lg. 1 kohaselt kui vanem ei täida lapse ülalpidamiskohustust, mõistab kohus teise vanema nõudel temalt välja elatise lapsele nõude esitanud vanema kasuks. Sama seaduse §-i 61 lg. 2 kohaselt elatis lapsele määratakse kindlaks igakuise elatusrahana, lähtudes kummagi vanema varalisest seisundist ja lapse vajadustest. Sama paragrahvi lg. 4 kohaselt igakuine elatusraha ühele lapsele ei või olla väiksem kui pool Vabariigi Valitsuse kohtestatud kuupalga alammäära.

Kostja omab sissetulekut töötasu näol, ta on äriühingu juhatuse liige OÜ D.R.K. . Tema elukaaslane saab vanemahüvitist ja lapsetoetust. Kostjal on majanduslikult võimalik pidada ka lemmikloomi – Yorkshire'i terjerit ja tõukassi (Sfinks) ning maksta ka pangalaenu soetatud eluaseme eest. Kostja majanduslikku seisundit aluseks võttes leiab kohus, et kostja on majanduslikult enamkindlustatum, kui on seda hageja, kelle sissetuleku moodutab vaid vanemahüvitis ning lastetoetus, kuna ta viibib käesoleval ajal lapsehoolduspuhkusel ning tema abikaasa saab miinimumpalka. Perekond on hageja seletuse kohaselt võetud laenu summas 170 000 krooni tagatiseks seadnud oma eluruumi.

Ülaltoodut aluseks võttes leiab kohus, et kostja suhtes puudub õiguslik alus elatise suuruse vähendamiseks alla Perekonnaseaduse § 61 lg.-s 4 kehtestatud elatise minimaalse suuruse. Kostja ei ole kohtule asjas tõendanud, et tal on mõjuvaid põhjusi Perekonnaseaduse § 61 lg. 6 sätestatu kohaldamise taotlemiseks. Kostja on noor ja elujõuline mees, kes on kohtu arvates võimeline kandma vanemana oma kohustust ülal pidada oma alaealist tütart ja maksta lapse ülalpidamiseks elatist miinimummääras summas 2 175 krooni kuni lapse täisealiseks saamiseni.

Eeltoodut aluseks võttes tuleb kostjalt välja mõista hageja kasuks 2 175 krooni elatusraha kuus aluseks võttes asjaolu, et hageja maksab antud summalt kui saadavalt tulult ka 21 % tulumaksu ning lapsele saab hageja antud summast kulutada vaid 1 718.25 krooni, mida praeguses majanduslikus olukorras ei saa pidada ülemäära suureks kulutuseks lapsele.

Elatis lapsele tuleb välja mõista kostjalt alates hagi esitamisest 10.07.2008.a. Harju Maakohtule, sest kostja on asjas tuvastamist leidnud asjaolusid aluseks võttes põhjendanud hagejale põhjendamatu pöördumise hagiga kohtusse ning ka asja lahendamise viivituse seoses asjas ekspertiisi määramise vajadusega lapse põlvnemise tuvastamiseks, sest peale DNA ekspertiisi tegemist võttis kostja asjas õigeks asjaolu, et tema on tütar AJMLbioloogiline isa.

Hageja loobus oma tagasiulatuvast elatise nõudest kostja vastu ning kinnitas antud asjaolu oma allkirjaga kohtuistungis protokollis. Kohus võttis hageja loobumise antud nõudest vastu ning lõpetab

selles nõudes asjas menetluse.

Asja menetluskulud (riigilõiv, õigusabikulud, ekspertiisitasu) tuleb jätta täies ulatuses kostja kanda, aluseks võttes TsMS §-de 162 lg. 1, 173 ja 174 sätteid.

Hagejal on õigus TsMS §-i 174 lg. 1 alusel nõuda asja lahendanud esimese astme kohtult menetluskulude rahalist kindlaksmääramist lahendis sisalduva kulude proportsionaalse jaotuse alusel 30 päeva jooksul alates kulude jaotuse kohta tehtud lahendi jõustumisest.

Kohtunik Reet Laasmaa (allkiri)

23.03.2009.a.